

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 135/12
Luksemburgā, 2012. gada 23. oktobrī

Spriedums apvienotajās lietās C-581/10
Nelson u.c./Deutsche Lufthansa AG un C-629/10 *TUI Travel u.c./Civil Aviation Authority*

Tiesa apstiprina savu judikatūru, saskaņā ar kuru ilgstoši kavētu lidojumu pasažieriem var izmaksāt kompensāciju

Ja pasažieri sasniedz savu galamērķi trīs stundas vai vēlāk pēc paredzētā ierašanās laika, viņi var pieprasīt aviosabiedrībai izmaksāt vienotas likmes kompensāciju, ja vien kavēšanās nav notikusi ārkārtēju apstākļu dēļ

Savienības tiesībās¹ ir paredzēts, ka lidojuma atcelšanas gadījumā pasažieri var saņemt vienreizēju kompensāciju apmērā no EUR 250 līdz EUR 600. Spriedumā apvienotajās lietās *Sturgeon*² Tiesa uzskatīja, ka kavētu lidojumu pasažierus var pielīdzināt atceltu lidojumu pasažieriem, ciktāl tas attiecas uz viņu tiesībām uz kompensāciju. Tādējādi Tiesa nolēma, ka, ja pasažieri sasniedz savu galamērķi trīs stundas vai vēlāk pēc sākotnēji paredzētā ierašanās laika, viņi var pieprasīt aviosabiedrībai izmaksāt vienreizēju kompensāciju, ja vien kavēšanās nav notikusi ārkārtēju apstākļu dēļ.

Amtsgericht Köln (Ķelnes pirmās instances tiesa, Vācija) un *High Court of Justice* (Apvienotā Karaliste) vēlas saņemt precizējumus par sprieduma apvienotajās lietās *Sturgeon* piemērojamību. Pirmajā lietā (C-581/10) Vācijas tiesa izskata strīdu starp aviosabiedrību *Lufthansa* un tās pasažieriem par viņu lidojumu, kurš, salīdzinot ar sākotnēji paredzēto laiku, kavējās par 24 stundām. Otrajā lietā (C-629/10) *TUI Travel, British Airways, easyJet Airline*, kā arī *International Air Transport Association* (Starptautiskā gaisa satiksmes asociācija (IATA)) vērsās Apvienotās Karalistes tiesās pēc tam, kad *Civil Aviation Authority* (Civilās aviācijas pārvalde) bija atteikusies apmierināt to lūgumu nepiemērot tām pienākumu izmaksāt kompensāciju kavētu lidojumu pasažieriem. Šī neatkarīgā iestāde, kuras pienākumos ietilpst aviācijas tiesiskā regulējuma ievērošanas uzraudzība Apvienotajā Karalistē, norādīja, ka tai ir saistošs spriedums apvienotajās lietās *Sturgeon*.

Savā šīs dienas spriedumā Tiesa apstiprina savu Savienības tiesību interpretāciju, kuru tā sniedza spriedumā apvienotajās lietās *Sturgeon*. Tā atgādina, ka ar **vienlīdzīgas attieksmes principu** ir noteikts, ka ir jāuzskata, ka kavētu lidojumu pasažieri atrodas līdzīgā situācijā kā "pēdējā brīdī" atceltu lidojumu pasažieri, ciktāl tas attiecas uz viņu tiesību uz kompensāciju piemērošanu, jo šie pasažieri cieš līdzīgas neērtības, proti, laika zudumu.

Tā kā atceltu lidojumu pasažieriem ir tiesības uz kompensāciju, ja viņu laika zudums atbilst vai pārsniedz trīs stundas, Tiesa nosprieda, ka **arī kavētu lidojumu pasažieri var atsaukties uz šīm tiesībām**, ja viņiem lidojuma kavēšanās dēļ rodas tāds pats laika zudums, proti, **ja viņi savu galamērķi sasniedz trīs stundas vai vēlāk par gaisa pārvadātāja sākotnēji paredzēto ierašanās laiku**.

Ņemot to vērā, Savienības likumdevējs, pieņemot šo tiesisko regulējumu, vēlējās līdzsvarot lidmašīnu pasažieru intereses ar gaisa pārvadātāju interesēm. Tādējādi **šāda kavēšanās nedod pasažieriem tiesības uz kompensāciju, ja gaisa pārvadātājs var pierādīt, ka ilgstošu**

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Regula (EK) Nr. 261/2004, ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos [un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91] (OV L 46, 1. lpp.).

² Tiesas 2009. gada 19. novembra spriedums apvienotajās lietās [C-402/07 un C-432/07](#) *Sturgeon*, skat. arī [PP Nr. 102/09](#).

kavēšanos ir izraisījuši ārkārtēji apstākļi, no kuriem nevarētu izvairīties pat tad, ja tiktu veikti visi iespējamie pasākumi, proti, apstākļi, pār kuriem gaisa pārvadātājam nav faktiskas kontroles.

Tiesa arī norāda, ka prasība izmaksāt kompensāciju kavētu lidojumu pasažieriem **ir saderīga ar Monreālas konvenciju**³. Šajā saistībā Tiesa konstatē, ka laika zudums, kuru rada lidojuma kavēšanās, ir uzskatāms par neērtībām, kuras neregulē Monreālas konvencija. Tādējādi pienākums izmaksāt kompensāciju kavētu lidojumu pasažieriem neietilpst šīs konvencijas piemērošanas jomā, lai gan papildina tajā paredzēto zaudējumu atlīdzības sistēmu.

Tiesa turklāt uzskata, ka minētais pienākums atbilst arī **tiesiskās noteiktības principam**, saskaņā ar kuru pasažieriem un gaisa pārvadātājiem ir precīzi jāzina savu attiecīgo tiesību un pienākumu apmērs.

Turklāt Tiesa precizē, ka šī prasība **atbilst samērīguma principam, saskaņā ar kuru** Savienības iestāžu tiesību akti nedrīkst pārsniegt to, kas ir atbilstošs un vajadzīgs, lai sasniegtu attiecīgajā tiesiskā regulējumā noteiktos mērķus, un radītās neērtības nedrīkst būt nesamērīgas ar sasniedzamajiem mērķiem. Šajā saistībā Tiesa konstatē, ka pienākums izmaksāt kompensāciju attiecas nevis uz visiem kavēšanās gadījumiem, bet tikai uz ilgstošu kavēšanos. Turklāt aviosabiedrībām nav jāizmaksā kompensācija, ja tās spēj pierādīt, ka atcelšanu vai ilgstošu kavēšanos ir izraisījuši ārkārtēji apstākļi

Visbeidzot, Tiesa izvērtē attiecīgo aviosabiedrību lūgumus ierobežot pasludinātā sprieduma iedarbību laikā. Pēdējās minētās uzskata, ka uz Savienības tiesībām nevar atsaukties, lai pamatotu pasažieru pieprasījumus izmaksāt kompensāciju par lidojumiem, kuri ir kavēti pirms šī sprieduma pasludināšanas datuma, izņemot attiecībā uz pasažieriem, kuri šī sprieduma dienā jau ir cēlušī prasību tiesā nolūkā saņemt šo kompensāciju.

Šajā saistībā **Tiesa atbild, ka šī sprieduma iedarbība laikā nav jāierobežo.**

ATGĀDINĀJUMS: Lūgums sniegt prejudicālu nolēmumu dalībvalstu tiesām izskatāmo lietu ietvaros sniedz iespēju jautāt Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības tiesību akta spēkā esamību. Tiesa neizlemj valsts lietu. Valsts tiesai pašai lieta ir jāatrisina saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šāds nolēmums tāpat ir saistošs citām valstu tiesām, kuras izskata līdzīgu problēmu.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns [sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Attēli no sprieduma nolasišanas apskatāmi "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

³ Konvencija par dažu starptautiskā gaisa transporta noteikumu unifikāciju, kas 1999. gada 9. decembrī parakstīta Monreālā, Eiropas Kopienas vārdā apstiprināta ar [Padomes] 2001. gada 5. aprīļa Lēmumu 2001/539/EK (OV L 194, 38. lpp.).